

རྩ་བ་ནས་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་དགའ་བའི་འཕྲིན་ལྗོན་།

འིན་རྒྱ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་གསར་འཛོད་པ། བར་རྒྱན་དང་། ཆའོ་ཡིན། ཡེ་ཤུ་རྒྱལ་ཡ།

[illegible]

མཐོ་ཆོང་མི་4700ལྟ་ཅི་མེད་ཀྱི་ཡོད། 《བྱང་ཆུ་
མང》ཞེས་པའི་མུག་ཞེས་དང་འདྲ་བར་དེ་གར་ད་གུང་སྟོན་
ཞིན་དཀར་དང་། ཆུ་མང་དང་འབྲོག་ཀྱང་། གང་སར་སྐལ་
བབ་མེད་ཀྱི་ནུ་རབ་ཏུ་བཞད་པ་བཅས་ལས་མཛེས་ཤིང་ལྷ་
ལྟ་པའི་མཛེས་སྡེ་དེ་གཤིག་མཛོད།
2023མའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་གསར་འགྱུར་བར་དམར་ཆེན་
ཁྱང་ཆོར་ལྷག་འཆོ་བཞེན་པའི་བསྟན་འཛིན་དང་འཕམ་
ཉིན་དེར་ཉི་མཇུང་ཡོངས་སུ་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་
དང་ས་ཆ་འབས་སུ་ལྷགས་པ་རིམ་པ་12ཟླ་བ་དང་ས་
ཁྱིམ་མཆོམས་ཀྱི་དོང་ཆོང་ལྷད་ཀྱི་རེ་འོག་གི་ཕྱི་ཕྱི་ཏུ་བཅུ་
གསུམ་ཟིན་ཀྱི་ཡོད། བསྟན་འཛིན་གྱིས་པགས་ཆོགས་ཀྱིན་
པ་དང་མིག་མ་གཏོགས་དེ་གཏོང་ཆ་ཆོང་བཏུམས་ཡོད། ཉིན་
གང་གི་རྩོད་ལུང་ལས་གཉིས་ནས་བསྐྱེད་པ་སུས་པོ་འབྲུགས་
ནས་ན་ཟུག་གཏོང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་“ལྷག་པའི་མཇུག་ཆེ་
ཆོང་མ་འབྲུགས་ནས་ན་ཟུག་ཆོང་མེད་གཏོང་གི་འདུག”ཅེས་
བཤད།

ལས་ཚང་མ་ཚར་རྗེས་ས་མདའ་དེ་རུབ་ཟིན།
 བྱང་མང་རྒྱ་མི་ཆུ་མས་ལ་ས་བབ་མཐོང་བ་དང་གནམ་.....
 གཤིས་འདྲ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐོབ་ས་ནས་ས་མཐོའི་རང་.....
 བཞིན་གྱི་ལྷན་པའི་ནང་དང་། རྟེན་ནང་། རྟོང་ནང་བཅས་.....
 སྟག་གི་ཡོང་། ལྷུང་གྲུང་འགྲོ་དགའ་བ་དང་། ལྷན་པ་འཕྲུག་.....
 དགའ་བ། འགྲོ་རྟོང་དགའ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་.....
 འཚོ་བར་འགྲོག་ཀྱི་ཆེན་ཆེན་པོ་བོ་རྒྱས་ཡོང་། གཞན་ཡང་གོ་ལ་.....
 སྒྲིལ་པའི་གནམ་གཤིས་དྲོ་རྩ་ཕྱིན་བ་དང་རྒྱ་གས་ཀྱང་རྒྱ་མང་.....
 ཡང་ཉམས་ཞལ་རྒྱ་དུ་འགྲོ་འགྲོ་ཆུ་གས་ཡོང་བ་ཤིང་།
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་ཉམས་བའི་འཇགས་སྤྱང་བཅད་བརྟན་.....
 རྩ་བ་ཏར་ནས་འགྲོག་པ་མང་ཆོག་ས་ཆུ་མས་སྤུས་ཚད་དེ་བས་.....
 མཐོ་བའི་འཚོ་བ་རྟེན་པ་རྒྱུ་ཡང་བ་བྱ་ཆེད། 2018ལོར་ཤོད་.....
 རང་རྫོང་རྫོང་ས་ཏར་སྤྱད་དང་ཁྱིད་གཞུང་གིས་ས་བབ་ཟིན་.....
 རྩ་མཐོ་བའི་ས་ཁུལ་རྟེན་ཉམས་གནས་སྤོ་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དཔེ་བས་.....
 བས་པ་ཤིང་། 2022ལོའི་ཟླ་བ་བཅུད་དང་བ་འཕྲུག་འཛིན་གྱི་.....
 བ་མི་ཚང་མ་མ་ཡུལ་དང་དང་བ་མ་ལྷོ་ལེ་800ལྷག་ཙམ་.....
 ཆོད་པའི་རྩྭ་མཁོང་ཁྱིད་ཕྱིན་པའི་རྟེན་པའི་ཉམས་གནས་སྤོ་བ་.....
 བཀོད་རྒྱུ་བུལ་པ་རྩ་མོས་པ་ཤིང་། ཁྱིམ་ཚང་གཤིས་པོའི་.....
 དབར་བརྟེན་རྒྱུ་དེ་ཁོང་གི་འཚོ་བའི་ནང་བྱུང་གནད་གྱི་བྱ་.....
 བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།
 (ཡར་རྩིས་བཞེད་པའི་ཡར་བཟིགས་)

(བར་རྩ་བའི་བར་གྱི་གསལ་བསྐྱོར་)

སྐལ་བཟང་མེ་ཏྲག་རབ་ཏུ་བཞད་པའི་པ་།

བཏུན་འཛིན་གྱི་པ་ལུལ་ནི་ཤོད་རང་སྟོང་སྟེང་ས་ནག་.....
 རྒྱུ་སྟེང་ཁྱེམ་ཉིམ་རྒྱུང་སྟེན་ཆུ་གང་དམར་ཆོག་སྟེང་ཆོ་ཡིན་.....
 ཞིང་། ཤོད་བྱང་ཐང་གི་དཔུས་ལྷ་ལགས་པ་དང་ས་བབ་.....

ཁོང་གི་མ་མ་སྒྲུབ་འཕྲིན་མ་གྱིས་ཁོང་འབྲས་བུ་མ་
བཞེས་ཏེ་མ་ཅམ་གྱིས་ཁྱེད་གོ་ག་ཅེས་བའི་སྒྲུབ་འཕྲིན་.....
བསྐྱར་ ཁོ་ལ་ཐེབས་པའི་གཙུང་མོ་ལྷོ་ལ་མ་གྲུབ་མ་
མ་ལས་ཁང་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུག་ལ་བསྐྱར་ འོག་གྲུབ་གྱིས་

འཇུག་ཅད་ཀྱི་ཁོ་རྒྱུ་ཐོང་ཐོང་། དེ་དུས་ཁོ་རྒྱུ་འཇུག་ཐོང་།

[illegible]

ཡུན་རིང་བདེ་འཕོང་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་ཁྱུས་ལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འགན་ལེན་བྱ་ཆེད།
བོད་ཀྱིས་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལྟེང་གི་དམངས་དམངས་གཙོ་འཕེལ་ཁྱུས་གཏོང་
བར་མི་དམངས་རང་བྱིན་རང་བདག་མཐུན་འབྱེངས་བྱེད་པ།

འདི་ག་ཚུགས་པར་ཁང་དུ་ལྷན་ནས་གནས་སྐབས་
 འབྲུར་གསལ། ཆེས་20ཉིན་གྱི་མྱོད་རྒྱུ་གསལ་འགྲོ་
 པར་རང་སྤྱོད་སྤོངས་མི་དམངས་ཀྱི་ད་གུང་གསལ་འབྲུར་
 གུང་དོན་ཁང་གིས་འཛོམས་པའི་བོད་ལ་དམངས་གཙོ་
 འཛིན་སྐྱུར་བྱས་ནས་ལོ་65འཁོར་བའི་བརྗེད་དོན་གཙོ་བོ་
 འཕེལ་བྱས་པར་འབྲུར་ཡོངས་བསྐྱགས་ཆོག་གསལ་འབྲུར་
 གིས་རྟོགས་བྱུང་བར། བོད་དུ་འཕེལ་བའི་མི་དམངས་
 འབྲུས་ཆོག་གསལ་གྱི་འབྲུས་མི་42153ཡོད་པའི་ནང་བོད་རིགས་
 དང་གངས་ལུང་མི་རིགས་གཞན་དག་གིས་89.2%བསྟུང་
 པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཆོག་ཆེན་
 སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་འབྲུས་མི་24ཡི་ནང་བོད་རིགས་དང་
 གངས་ལུང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་འབྲུས་མིས་66.7%
 བསྟུང་ཡོད། མིག་སྐུའི་བར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤོངས་མི་
 སྤྱོད་མངས་འབྲུས་ཆོག་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་རང་
 སྤྱོད་སྤོངས་ཀྱི་འཕེལ་པ་འདི་གའི་ད་ལྟའི་ལྷ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་
 པ་ལས་འབྲས་ལྡན་པའི་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་
 དང་ཁྲིམས་སྒྲིལ་གྱི་དོ་བོ་ལྡན་པའི་གྲོས་ཆེད་དང་གཏན་
 འཁེབས་129བཏོན་ནས། བོད་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོར་དང་
 སྐྱུས་ཆེད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ལམ་ལུགས་གྱི་འགན་ལེན་
 གསལ་ཆེན་མཐོ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

རང་སྤྱོད་སྤངས་མི་དཔངས་འཐུས་ཆོག་གསུམ་ལས་ལྷ་
 ལྷ་གྱིས་ཁྱིམ་འདྲེན་གསུམ་དེ་བརྒྱུད་རིམ་གྱིས་པའི་མི་
 དཔངས་དཔངས་གཅིད་ལག་ལེན་གསུམ་ཆེན་ལ་བཅི་བྱ་
 མཐའ་འཁྲོངས་བྱས་ནས། ཁྱིམ་སྤོམ་མང་པོ་བཟོ་སྐབས་
 སྤྱི་ཆོག་ལས་ལྷག་ནས་ཡོངས་བསྐྱགས་དང་བསམ་འཆར་
 བསྐྱེལ་བྱེད་པར་རྒྱུད་ཆེན་གྱིས། གཞི་རིམ་གྱི་ཁྱིམ་
 འདྲེན་འབྲེལ་གཏུག་ས་ཆོག་ས་10བརྟུགས་ནས་དཔངས་
 གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་དཔངས་འཆར་དམིགས་པའི་
 “ཐད་གཏོང་རྒྱུ་ལས་འཁོར་བཏོང་ཅིང་། མི་དཔངས་མང་”
 ཆོག་སྒྱི་“འཐུས་མཐོང་དང་། དྲག་འདལ། གེམས་ཁྲལ། དེ་
 ལྷག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོས་འགན་སྒྲིབ་གསོ་
 དང་། ལྷག་བཅས་འཕྲོད་བསྟེན་ ལས་ཁུགས་ལས་གཏོང་
 སྐྱོགས་ཐད་དཔངས་ནས། ཆེད་དོན་ལས་དོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 གསུམ་པར་དང་སྒོས་ཁིལ་བྱས་ལ། ཁྱིམ་སྤྱོད་བརྟུགས་དབྱེད་
 དང་ཆེད་དོན་འདྲི་ཙུང་བྱས་ལ། མི་དཔངས་མང་ཆོག་ས་
 གྱིས་ཡོངས་ཁྲལ་དང་དོ་ཁྲལ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མང་བ་དང་
 དྲག་འགན་དྲི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་སྐུལ་
 འདོད་བཏང་ཡོད། འཐུས་མིས་ཁྱིམ་ས་སྤྱོད་འགན་འཁུལ་
 བསྐྱེད་བྱུར་འགན་ལེན་བྱེད་པའི་མི་དཔངས་རང་ཁྱིམ་རང་
 བདག་འགན་ལེན་བྱེད་པའི་འདྲ་ཤེས་བརྟན་པོར་འདྲེན་ས་

དབྱངས་པས། མི་དམངས་མང་ཚོགས་མི་དམངས་འཕུས་
 ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་
 ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་དོ་དམ་ཁྱེད་རྒྱ་དུ་དབས་ཁུས་ལྡན་དུ་
 མང་ཡོད། གཞན་ལང་རང་སྤོང་སྤོངས་མི་དམངས་འཕུས་
 ཚོགས་རྒྱུན་ལས་སྡེ་ལྷན་ཀྱིས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་
 འཕུས་མིའི་བྱིམ་གཞིས་དང་། འཕུས་མིའི་འབྲེལ་གཏུག་གས་
 ཚོགས། འཕུས་མིའི་འགན་སྒུབ་ཀྱི་ད་རྒྱའི་ཞབས་ཞུའི་ལས་
 རྟེན་གས་བཅས་བསྐྱར་རྒྱུར་ཉུགས་སྤོང་བརྒྱབ་ནས། དམངས་
 བོཾ་དང་དམངས་འདུན་གསལ་བཤད་ལས་སྟེགས་དང་
 བཞི་རྟེན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕུས་སྤྱོད་དང་དབྱངས་ཡོད།
 མིག་སྒྲར་སྤྱངས་ཡོངས་ཀྱི་“མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་
 འཕུས་མིའི་བྱིམ་གཞིས་”772དང་། སྤང་ཚོའི་སྤང་
 ལྷན་(མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་འབྲེལ་
 གཏུག་མཚོགས། འཕུས་མིའི་ཁྱེད་རྒྱ་ཁབ་བཅས་མི་
 དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལུལ་བབ་དམངས་འདུན་དང་
 དཀའ་གནད་མེལ་བའི་ལས་རྟེན་གས་ཁུས་ལྡན་ཞིག་ལ་འགྱུར་
 ཡོད་པ་རེད།
 (བསྐྱར་བཟང་གིས་བསྐྱར། མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་
 བྲུས་)

(བསྟན་བཟང་གིས་བསྐྱར། མཆོམས་གཙོང་གིས་.....)

ବ୍ରହ୍ମ)

བོད་ལ་དམངས་གཙའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་65ལ་ཁོར་བར་
 དན་གསོ་བྱ་བའི་དེ་ལ་བསྒྲགས་སྒྱུར་ཡིག་དང་འབོད་ཆེན་
 གྱི་བྱལ་བྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་ཏང་ཀྱང་དབྱར་གི་ཚྭ་གཤིང་
 དང་ཏང་མིང་གི་ཚྭ་གཤིང་མིན་པའི་གནས་བབ་ལ་
 ཡུང་སྒྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས།

2024ལོར་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཚོང་དོན་ལ་འགོ་
ཚུགས་མ་ཐག་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བོ་ཐོབ་པ།

ཟླ་བ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པའི་བར་སྤྱངས་ཡོངས་ཀྱི་དངོས་ཟོག་ཕྱིར་གཏོང་
ནང་འདེན་གྱི་དངུལ་འབོར་དུས་མཆུངས་ལས་264.3%འཕར་བ།

[illegible]

(བར་རྩ་བའི་བར་གཟིགས་)

ཁ་བ་བྱ་ཕྱག་འཇུག་པའི་གདང་ལ་ནས། ལས་གནས་
ཟུང་བའི་བྱེད་མེད་ལྷག་བསམ་མངོན།

[illegible]

རྩོམ་གསུམ་མཆོད་པོ་ཆེ་ཆོད་མ་ལྷོ་ལྷོ་རྩོམ་
 བཅད་ཀྱི་ལེགས་སྒྲུབ་བཅད་ཀྱི་མེ་ལངས་ལྷོ་རྩོམ་
 ལས་ལུབ་ཡོད། དེ་ནི་གདང་ལའི་འཕྱི་མ་འཕྱུལ་
 རྩོམ་རྩོམ་པ་དང་། གཞུང་ལས་བཅད་སྒྲུབ་པ་
 རྩོམ་གཡེང་བ་དང་ལྷན་མ་ཆུ་མས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 ལས་གནས་སུ་ལེགས་སྒྲུབ་སྤུལ་ཏེ་མཆོད་པོ་རྩོམ་
 མཐོའི་གཞུང་ལས་བརྒྱུད་ནས་གདང་ལས་སྒྲུབ་
 མ་ལེན་གྱི་ཡུལ་རྩོམ་པ་འདི་བཅེད་འཇགས་སྤྲོད་པའི་
 རྩོམ་གསུམ་མཆོད་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་བཅད་
 མཆོད་ས།

[illegible]

རོལ་རྒྱལ་པ་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོའི་འཐབ་འཛིང་
 བ་དང་། ལམ་སྤུང་བ། ལས་རིམ་མཁན་ཚོ་སྤར་
 བཞིན་ལས་གནས་བརྟན་སྤུང་གིས་ལོ་གྲགས་ཅི་
 ཡང་ཟེང་བར་ལོགས་སྤྱིས་འབྲུ་བཞིན་ཡོད་པ་
 མཐོང་བྱུང་།

རང་བྱུང་གི་འགག་འཕྲད་ནས་.....
འབད་འབྲེལ་མཁུན་སྒྲོད་མཁུན་གྱི་
རྩལ་བསམ་མཛོད་པ།

མཚོ་བོད་གཞུང་ལཱ་གྲིས་བོད་དུ་བོར་བའི་
 དངོས་ཟིག་གི་70%དང་བོད་དུ་ཡོང་བའི་མི་འབོར་
 གི་30%ལྟེ་མ་འདྲིན་གྱི་འགན་འཁུར་བ་དང་། ཡོར་
 ཆ་རྩིས་མཁུ་འཕྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མ་འགྲུག་གི་རྒྱུར་མ་
 འབོར་གྱི་130ལྷག་ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད།

དེའི་ལུས་སྐྱོར་བས་མཛེས་སྤྱུག་ལྡན་པའི་
 “གངས་ལྗོངས་མཁའ་ལམ་”ཞིག་ཏུ་ངོས་བསྐྱར་
 བྱང་། རེས་ལས་གནས་བརྟན་ལུང་ཁྱེད་
 ལམ་ན་འགྲིམ་འགྲུལ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་ལམ་སྐྱོར་
 བའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ཆེ། དེའི་དོན་དཔལ་པའི་
 “འབད་འཐབ་ཀྱི་ལམ་བུ་”ཞིག་རེད།
 བརྗོད་པ་བུ་ཡོད་སའི་ཏཾ་པ་ན་ཨང་།
 109ལ་“གནམ་འགྲུལ་ཏཾ་པ་ལྷ་དང་པོ་”ཞེས་
 འཛད་ཅིང་། རེས་གདངས་འཇིག་ལྷན་ལས་
 བདག་སྐྱོར་དང་ཤར་གཏོང་གི་ལས་འགན་
 འཁྱེར་གྱི་ཡོད།

(བར་རྡོ་མ་བཞི་བར་གཟིགས་)